

פרשת זירא

משיחת י"ב תמוז ה'תשמ"ג

הנחה פרטית בלתי מוגה

ישנו העניין של "לתקן עולם במלכות ש-ד-י", להחדיר את ההכרה בחשיבותו של כל אדם שחי בעולם, שהעולם הזה איננו "ג'ונגל" שבו "כל דאלים גבר" – שמי שהוא חזק בגופו או חזק בממונו, או חזק בידיעותיו, או חזק בכוחו הצבאי יכול לעשות כל מה שלבו חפץ, משום שיש לו את הכוח לעשות את הדברים כפי שנראה לו, ולכן הוא לא צריך להתחשב בכל מיני מחשבות או אפילו חישובים, מכיון שזה ההיפך מרצונו.

ולכאורה, מהי התשובה לכך? מאחר שהכוח נתון בידי, וזהו הרצון שלו, למה שהוא לא יעשה כפי שעולה ברצונו?

התשובה על כך היא שמבלי להתחשב בכוח שבידיו, "יש בעל הבית לבירה זו", ישנו בעל-הבית האמיתי של כל העולם: "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ".

הוא בעל-הבית על כל העולם, ולכן ברור הדבר שסוף-כל-סוף ינצח בעל-הבית האמיתי, ולא הרצונות של מי שיש בידיו יותר כוח או יותר כסף מאשר האנשים שנמצאים סביבו.

זהו הדבר היחיד, הדרך היחידה בה ניתן לסייע לאדם או לחברה – קבוצת אנשים, ואפילו לסייע לקהל גדול ביותר, שהם לא ייכנעו לרצונות ולמאוויים שלהם ויעשו מה שעולה ברצונם מבלי להתחשב במה שמתרחש סביבם וברצונות של האנשים שמסביבם.

הדרך היחידה להתגבר באמת על סוג כזה של התנהגות היא על ידי החדרת ההכרה ש"יש בעל-הבית לבירה זו". ובאשר לעובדה שהוא מדמיין לעצמו ש"ייסתר איש במסתרים", שהוא יכול להסתיר את מעשיו, כך שלא ידעו איך הוא מתנהג, ועל אחת כמה וכמה שלא ידעו על כך בשמים, ששם נמצא בעל-הבית, – עליו לדעת שזוהי כפירה באמת!

זוהי לא רק כפירה בדת ישראל, או בדת אחרת; זוהי כפירה במציאות האמיתית של הקב"ה. המציאות האמיתית אינה קשורה בשום דת שהיא; המציאות האמיתית היא ש"מאמיתת הימצאו" של הקב"ה "נמצאו כל הנמצאים", וש"אמת השם לעולם".

הקב"ה הוא בעל-הבית, "ממציא כל הנמצאים", – הוא הביא לקיומם של כל הדברים שנמצאים בעולם. ומי שאומר שזה לא כך, לא רק שהוא לא "דתי", הוא לא אדם ירא שמים ושומר מצוות; אלא הוא גם מרמה את עצמו, משום שהוא אינו רואה את העולם כפי שהוא באמת, לאמיתתו ובתוקפו.

בנוסף לכך, היצר הרע מגיע ואומר לו שאם הוא יעשה זאת בסתר, "במסתרים", אף אחד לא ידע. אומר הקב"ה: "אם ייסתר איש במסתרים, ואנוכי לא אראנו?!" ישנה "עין רואה ואוזן שומעת".

אשר מתחילים להסביר זאת למישהו שכבר חי בסגנון חיים מסויים במשך כמה שנים, שבמהלכן הוא נכנע לתאוותיו והתנהג ככל העולה על רוחו מבלי להתחשב בחישובים אחרים ובאנשים אחרים. והטענה שהמשטרה עלולה לתפוס אותו לא הרתיעה אותו, משום שהוא מחשיב את עצמו לחכם כזה, "ילד פיקח" כזה, שהוא יהיה מסוגל לעיין אפילו את המשטרה. הוא יסתתר גם מהם או ירמה אותם. והרי הדברים קל וחומר: אם הוא סבור שהוא מסוגל,

פרשת זירא

רחמנא ליצלן, לרמות את הקב"ה, בוודאי שהוא מסוגל לרמות בשר ודם, אפילו אם מדובר בשוטר מוכשר או בלש מעולה.

בשעה שדרך התנהגות זו הופכת אצלו להרגל, – להיכנע לתאוות שלו – במשך כמה וכמה שנים, אזי "הרגל נעשה טבע", זה הופך להיות הטבע שלו. ואז, כשרוצים לשנות את הטבע שלו, כך שהוא יתחיל להתחשב בזולת, זה אחד הדברים הקשים ביותר. וברוב רובם של המקרים, לא מצליחים בזה, ועל כל פנים, לא מצליחים באופן מושלם.

ולכן, אין שום דרך אחרת: אם אנחנו רוצים שאנשים יתנהגו באופן חכם "כי יזקיך" – כשהם כבר זקנים, מבוגרים, – ויתנהגו כראוי – צריך להיות "חנוך לנער" – לחנך אותם בתור ילדים בדרך זו. כבר מילדותו הוא חייב לדעת ש"יש בעל-הבית לבירה זו", הוא צריך לדעת שישנה "עין רואה ואוזן שומעת", ומתכוונים אליו באופן אישי. לא רק "עין רואה ואוזן שומעת" על כל העולם, על אומה שלימה, או אפילו על חוג שלם. הקב"ה מתעסק בהשגחה פרטית על כל אדם פרטי. ולא רק על הדברים הכלליים של האדם, על הדברים החשובים ביותר של האדם, אלא על כל מחשבה, דיבור ומעשה של האדם, ישנה "עין רואה ואוזן שומעת".

מובן מאליה שלגבי בן אדם ישנו הבדל האם זה מתבטא בדיבור, או שזה נשאר במחשבה שלו. אבל כשמדובר לגבי הקב"ה, אין שום הבדל האם האדם משאיר זאת במחשבתו או שהוא מבטא זאת בדיבורו; משום ש"לפניו נגלו כל תעלומות".

ולכן, כאמור, אם רוצים לחנך אנשים שיתנהגו כפי שבני אדם צריכים להתנהג, ולא כפי שחיות מתנהגות ב"גיונגל", ישנה רק דרך אחת ויחידה להביא לכך, – ועל אחת כמה וכמה שזאת הדרך הכי קלה: "חנוך לנער", כבר מילדותו עליו לדעת כי אכן אמת הדבר שיש לו גוף ונשמה, ויש לו רצונות, ויש לו תענוג מאכילה ושתייה, ממשחקים ומלימודים וכולי, ויש לו אבא ואמא וישנה משטרה ברחוב, אבל הוא צריך לדעת שבנוסף לכל זה, – ולא רק "בנוסף" אלא זהו העיקר – ישנה ה"עין רואה ואוזן שומעת" של בורא העולם ומנהיגו, של הקב"ה!

